

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
terviktekst
05.07.2021
19.05.2022
RT I, 02.07.2021, 11

Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele

Vastu võetud 13.06.2011 nr 42

[RT I, 16.06.2011, 8](#)

jõustumine 01.07.2011

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.07.2012	RT I, 24.07.2012, 1	27.07.2012
10.09.2014	RT I, 17.09.2014, 1	20.09.2014
20.07.2015	RT I, 29.07.2015, 1	01.11.2015
24.07.2015	RT I, 31.07.2015, 1	03.08.2015
13.10.2016	RT I, 19.10.2016, 1	30.04.2017, osaliselt 22.10.2016
02.06.2017	RT I, 09.06.2017, 1	12.06.2017, määruses on läbivalt asendatud sõna „Liiklusseaduse” sõnaga „liiklusseaduse”
24.04.2018	RT I, 27.04.2018, 1	30.04.2018
16.08.2019	RT I, 23.08.2019, 3	26.08.2019
17.10.2019	RT I, 22.10.2019, 4	25.10.2019
13.05.2020	RT I, 20.05.2020, 1	23.05.2020
29.06.2021	RT I, 02.07.2021, 9	05.07.2021

Määrus kehtestatakse [liiklusseaduse](#) § 63 lõigete 3 ja 6, § 73 lõike 11, § 80 lõike 3 ning § 83 lõike 5 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesolev määrus reguleerib teeliikluses osaleva mootorsõiduki ja selle haagise ning pukseeritava seadme (edaspidi koos *sõiduk*), välja arvatud traktor, liikurmasin ja nende haagised, tehnonõudeid, lubatud suurimaid mõõtmeid, masse ja teljekoormuseid ning nõudeid varustusele. Määruses sätestatud nõuded on aluseks sõiduki, selle osade ja varustuse ekspertisi, katsetuse ja sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel ning liiklusjärelvalve teostamisel.

[[RT I, 23.08.2019, 3](#)- jõust. 26.08.2019]

(2) Käesolev määrus kehtestab nõuded teeliikluses osaleva pukseeritava seadme haakeseadmele ning mõõtmetele ja massidele, eesmärgiga tagada liiklusele ohutute liiklusvahendite kasutamine.

(3) Käesoleva määruse nõudeid ei rakendata Kaitseväe ja Kaitseliidu sõidukite registris olevatele sõidukitele, välja arvatud käesoleva määruse lisa 1 grupis nr 11 toodud nõuded. Käesoleva määruse lisa 1 grupis nr 11 kehtestatud erandid Kaitseväe ja Kaitseliidu sõiduki massile ja mõõtmetele kehtivad ainult Kaitseväe ja Kaitseliidu sõidukite registris registreeritud sõidukile.

[[RT I, 09.06.2017, 1](#)- jõust. 12.06.2017]

(4) Käesoleva määruse nõudeid ei rakendata võistlusautodele. Võistlusauto peab vastama liiklusseaduse § 82 lõikes 1 toodud nõuetele.

§ 2. Nõuded sõidukile ja selle kontrollimisele

(1) Teeliikluses osaleva sõiduki tehnonõuded ja nõuded varustusele kehtestatakse järgmiselt:

1) alates 1. jaanuarist 1997. a liiklusregistrisse kantud või kantavale sõidukile, välja arvatud punktis 3, 4 ja 5 toodud sõidukid, kehtivad nõuded on toodud käesoleva määruse lisa 1;

- 2) enne 1. jaanuari 1997. a liiklusregistrisse kantud sõidukile kehtivad nõuded on toodud käesoleva määruse lisas 2;
- 3) 30-aastasele ja vanemale sõidukile kehtivad nõuded on loetletud käesoleva määruse lisas 2;
[RT I, 23.08.2019, 3- jõust. 26.08.2019]
- 4) alates 1. juulist 2011. a kuni 1. jaanuarini 2013. a liiklusregistrisse kantud mopeedile kehtivad nõuded on toodud käesoleva määruse lisas 3;
[RT I, 24.07.2012, 1- jõust. 27.07.2012]
- 5) vanasõiduki tehnoseisundile ja originaalsusele kehtivad nõuded on toodud käesoleva määruse lisas 4;
- 6) mopeedi, mootorratta ning kolm- või neliratta haakes on lubatud vedada käesoleva määruse lisas 1 või lisas 2 toodud nõuetele vastavat piduriteta kerghaagist, kui käesoleva määruse lisades 1, 2 ja 3 ei ole ette nähtud teisiti;
- 7) Eestis kasutatavad, teises riigis registreeritud veoautod, bussid ja nende haagised peavad vastama käesoleva määruse lisas 1 toodud nõuetele, välja arvatud koodide 107 ja 108 nõuetele ning kui riikidevaheliste lepingutega ei ole ette nähtud teisiti. Sõiduautod, kolm- ja nelirattad, mootorrattad, mopeedid ning nende haagised peavad vastama selles riigis kehtivatele nõuetele, kus sõiduk on registreeritud ja käesoleva määruse lisa 1 koodi 501 punkti 3, koodide 502, 503, 506 ja 507 nõuetele;
[RT I, 22.10.2019, 4- jõust. 25.10.2019]
- 8) kui käesoleva lõike punktis 3 toodud sõidukid vabastatakse sõiduki osadele, seadmetele või süsteemidele kehtestatud nõuetest, peavad nõuetest vabastatud sõiduki osad, seadmed või süsteemid vastama valmistaja poolt ettenähtud nõuetele.

(2) Käesoleva määruse lisades 1, 2 ja 3 toodud nõuetes märgitud Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (edaspidi ÜRO) Euroopa Majanduskomisjoni Genfi 1958. a „Ratassõidukile ning sellel kasutatava ja/või sellele paigaldatava varustuse ja osade ühtlustatud tehnonõuete vastuvõtmise ning nende nõuete alusel väljastatud kinnituste vastastikuse tunnustamise kokkuleppe” eeskirjad (edaspidi *E-reegel*) ja Euroopa Nõukogu ja Parlamendi direktiivid (edaspidi *direktiiv*) ning Euroopa Nõukogu ja Parlamendi määrused (edaspidi *EÜ Nõukogu määrus*) kehtivad koos E-reegli paranduste seeriatega ning direktiivi ja EÜ Nõukogu määruse parandustega, mis kehtisid sõiduki valmistamise ajal.

(2¹) Viiteid Euroopa Liidu tüübikinnitusraamistikus kehtetuks tunnistatud direktiividele ja EÜ Nõukogu määrustele loetakse käesolevas määruses sõltuvalt sõiduki valmistamise ajast viideteks kehtetuks tunnistatud õigusakte asendavatele õigustaktidele.
[RT I, 23.08.2019, 3- jõust. 26.08.2019]

(2²) Euroopa Liidu või riikliku tüübikinnituse käigus heakskiidu saanud kõrvalekaldeid õigustloovate aktide nõuetes käsitletakse lubatud kõrvalekalletena käesoleva määruse nõuetest.
[RT I, 23.08.2019, 3- jõust. 26.08.2019]

(3) Käesoleva määruse lisades 1, 2 ja 3 toodud nõuetes käsitlemata juhtudel või, kui käesoleva määruse lisades 1, 2 ja 3 puuduvad nõuded sõiduki osadele, seadmetele või süsteemidele, tuleb lähtuda ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni Viini 1968. a „Teeliikluse konventsioonist” või autoehituse üldpraktikast. Sõidukid peavad olema ehitatud ja varustatud selliselt, et oleks tagatud liikluses osalejate turvalisus ning liiklusohutuse ja keskkonnakaitse kõrge tase.

(4) [Kehtetu -RT I, 23.08.2019, 3- jõust. 26.08.2019]

(5) Üksiksõiduki kinnitusega sõidukitel loetakse need käesoleva määruse lisas 1 toodud nõuded täidetuks, mille kohta on liiklusseaduse § 78 lõike 5 alusel kehtestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määruses kehtestatud erandid.

(6) Alates 1. jaanuarist 1998. a esmregistreeritud sõidukitel loetakse käesoleva määruse lisas 1 toodud osad, seadmed ja süsteemid nõuetele vastavaks, kui sõiduki konkreetse osa, seadme või süsteemi E- või e-sertifikaat on kaotanud kehtivuse ning sõiduk on esmregistreeritud seerialõpu sõidukina.

(7) Käesoleva määruse lisades 1, 2 ja 3 toodud kontrollimise nõuet rakendatakse teeliikluses osalevate sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel.

(8) Transpordiamet võib põhjendatud juhtudel lubada liiklusregistris registreerida sõidukeid, mis ei vasta käesoleva määruse lisa 1 grupi 11 nõuetele.
[RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]

§ 2¹. Sõidukite ja autorongide kaalumise aruandlus

Vastavalt liiklusjärelvalve infosüsteemi andmetele esitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium iga kahe aasta järel 30. septembriks Euroopa Komisjonile aruande, mis sisaldab teavet kaalutud sõidukite ja autorongide arvu ning lubatud massi ületanud sõidukite ja autorongide arvu kohta.
[RT I, 09.06.2017, 1- jõust. 12.06.2017]

§ 3. Lühendid ja mõisted

Määruses on kasutatud järgmisi lühendeid ja mõisteid:

- 1) *ABS* on piduriseade, mis pidurdamisel takistab rataste blokeerumist (*Anti-lock braking system*);
- 2) *ADR* on „Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo 30. septembri 1957. a Euroopa kokkulepe” (*The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road*);
- 3) *aeglusti* on seade, mis võimaldab vähendada sõidupiduri koormust ja rattapiduri temperatuuri pikemaajalisel pidurdamisel. Näiteks mootoripidur, hüdro- ja elektromagnetaeglustid jms (*Retarder*);
- 4) *AETR* on „Rahvusvahelisel autoveol töötava sõiduki meeskonna tööalane 1. juuli 1970. a Euroopa kokkulepe” (*The European Agreement concerning the Work of Crews of Vehicles engaged in International Road Transport*);
- 5) *alarmsõiduk* on sõiduk, millega täidetakse kiireloomulisi ameti- või tööülesandeid või ülesannet, mille kestel on vaja hoiatada teisi liiklejaid sellise sõiduki kohalolust;
- 6) *ALB* on automaatne pidurdusjõu regulaator (*Automatic load-sensitive device for correcting braking force*);
- 7) *ASE* on auto ja haagise telje/telgede rataste täiendav juhtimise abiseade lisaks põhijuhtimisseadmele, kui põhijuhtimisseade ei ole ainult elektriline, vedelik- või õhkujuhtimisseade, mis kindlustab põhijuhtimisseadmega rataste pööramise sõiduki liikumisega samas- või vastassuunas (*Auxiliary steering equipment*);
- 8) *asendamatu valgusallikas* on valgusallikas, mille asendamiseks tuleb asendada kogu seade, mille külge on valgusallikas kinnitatud. Valgusallika mooduli puhul tähendab sellist valgusallikat, mille vahetuseks tuleb vahetada valgusallika moodul, mille külge on valgusallikas kinnitatud;
- 9) *asendatav valgusallikas* on valgusallikas, mida saab paigaldada ja seadme pesast eemaldada ilma tööriistadeta (hõõglambid ja gaaslahenduslambid);
- 10) *ASR* on veojõu regulaator, mida võidakse kasutada koos ABS süsteemiga (*Anti-Slide Regulator*);
- 11) *ATP* on „Kiiresti riknevate toiduainete rahvusvahelise veo ning selleks kasutatavate eriveokite alane kokkulepe” (*Agreement on the International Carriage of Perishable Foodstuffs and on the Special Equipment to be Used for such Carriage*);
- 12) *auto* on sõitjate või veose veoks või sõidukite haakes vedamiseks või eritööde tegemiseks ettenähtud vähemalt neljarattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ületab 25 kilomeetrit tunnis ning mis kuulub M ja N kategooriasse;
- 13) *automaatpidur* on seade haagise automaatseks pidurdamiseks haakeseadme katkemisel haagise enda energiavarude arvel (*Automatic braking*);
- 14) *autorong* on ühest või enamast vedavast autost ja ühest või enamast haagisest koosnev sõidukite ühend;
- 15) *avariipidurduse signaal* on signaal, mis informeerib sõiduki taga olevaid teisi liiklejaid, et eesliikuv sõiduk aeglustab järsult liikumist olemasolevates teeloludes (*Emergency stop signal*);
- 16) *buss* on sõitjate vedamiseks ettenähtud mootorsõiduk, milles on lisaks juhikohale rohkem kui kaheksa istekohta ning mis kuulub M₂ ja M₃ kategooriasse. Mõiste hõlmab elektrikontaktliiniga ühendatud rööbasteta mootorsõidukit, näiteks trolli (*Bus*);
- 17) *bussirong* on bussist ja haagisest koostatud sõidukite kombinatsioon (*Passenger road train*);
- 18) *CCD* on automaatse reguleerimisega haakesead. Seade, mis automaatselt reguleerib veduki ja selle haagise kerede vahet liikumisel kurvilisel teel, teekalletel või kerede erinevate kõrguste puhul (*Close-coupling device*);
- 19) *CEMT* on Euroopa Transpordiministrite Konverents (*European Conference of Ministers of Transport*);
- 20) *direktiiv ja määrus* on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu või Euroopa Nõukogu või Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud õigusakt;
- 21) *DOT* on tähis, mis kinnitab Ameerika Ühendriikide Transpordiameti poolt kehtestatud nõuete täitmist;
- 22) *EBS* on elektrooniliselt juhitud pidurisüsteem (*Electronically controlled braking system*);
- 23) *E-reegl* on ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni „Ratassõidukile ning sellel kasutatava ja/või sellele paigaldatava varustuse ja osade ühtlustatud tehnonõuete vastuvõtmise ning nende nõuete alusel väljastatud kinnituste vastastikuse tunnustamise kokkuleppe” eeskiri (*Regulation of the Agreement Concerning the Adoption of Uniform Technical Prescriptions for Wheeled Vehicles, Equipment and Parts which can be Fitted and/or be Used on Wheeled Vehicles and the Conditions for Reciprocal Recognition of Approvals Granted on the Basis of these Prescriptions*). E-reegli numbris järgneb murrujoonele selle reegli viimase paranduste seeria number, mida rakendatakse käesoleva eeskirja lisades toodud nõuete kehtestamisel. Varasemates paranduste seeriates toodud nõuded kehtivad vastavalt sõiduki valmistamise ja paranduste jõustumise ajale;
- 24) *e-sertifikaat* on direktiivi või EÜ Nõukogu määruse nõuetele vastavuse vormikohane tunnistus; [RT I, 23.08.2019, 3- jõust. 26.08.2019]
- 25) *E-sertifikaat* on E-reegli nõuetele vastavuse vormikohane tunnistus;
- 26) *eelik* on iseseisev ratastega seade, millel võib olla haakesead poolhaagise haakimiseks (*dolly axle*);
- 27) *eesmine ääretulelatern* on latern, mille tuli märgistab sõiduki asukohta ja laiust eest (*Front position lamp*);
- 28) *eesmine udutulelatern* on latern, mille tuli valgustab teed mootorsõiduki ees udus, lume- või vihmaajus (*Front fog lamp*);
- 29) *elektrisõiduk* on sõiduk, mille liikumapanev jõud kantakse üle elektrimootoriga/mootoritega vähemalt ühele sõiduki veoteljele (*Electric vehicle*);
- 30) *elektroonilise juhtimisega pidur* on pidur, mille töö juhtimine toimub elektrijuhtmete kaudu edastatava signaaliga (*Brake by Wire*);
- 31) *esikaitseüsteem* on eraldiseisev konstruktsioon või konstruktsioonid, nagu „kängururauad” või täiendav kaitseraud, mis on ette nähtud originaalvarustusse kuuluvast kaitserauast üles- ja/või allapoole jääva sõiduki välispinna kaitseks kahjustuste eest mingi objektiga kokkupõrke korral;
- 32) *esmaregistreerimine* on sõiduki esmakordne registrisse kandmine Eestis või mõnes teises riigis. Kui sõiduk on kasutusele võetud enne esmaregistreerimist, siis lähtutakse tehniliste nõuete rakendamisel sõiduki kasutuselevõtu ajast;

- 33) *ETRTO* on Euroopa Rehvide ja Velgede Tehniline Organisatsioon (*European Tyre and Rim Technical Organisation*);
- 34) „*EURO III ohutu veoauto ehk EURO III-auto*” on veoauto, mis vastab müratasemelt, kahjulike ainete sisalduselt heitmetes ja ohutuselt CEMT poolt kehtestatud nõuetele ja omab vastavaid tunnistusi („*EURO III safe*” lorry);
- 35) „*EURO IV ohutu veoauto ehk EURO IV-auto*” on veoauto, mis vastab müratasemelt, kahjulike ainete sisalduselt heitmetes ja ohutuselt CEMT poolt kehtestatud nõuetele ja omab vastavaid tunnistusi („*EURO IV safe*” lorry);
- 36) „*EURO V ohutu veoauto ehk EURO V-auto*” on veoauto, mis vastab müratasemelt, kahjulike ainete sisalduselt heitmetes ja ohutuselt CEMT poolt kehtestatud nõuetele ja omab vastavaid tunnistusi („*EURO V safe*” lorry);
- 37) *fluorestseeruv pind* on pind, mis pimedas kiirgab eelnevalt kogutud energiat;
- 38) *haagis* on mootorsõidukiga haakes liikumiseks valmistatud või selleks kohandatud sõiduk, mis kuulub O kategooriasse (*Towed vehicle*);
- 38¹) *heiteta sõiduk* on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1242, millega kehtestatakse uute raskeveokite CO₂-heite normid ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 595/2009 ja (EL) 2018/956 ning nõukogu direktiivi 96/53/EÜ (ELT L 198, 25.07.2019, lk 202) artikli 3 punktis 11 määratletud heiteta raskeveok;
- [RT I, 20.05.2020, 1- jõust. 23.05.2020]
- 39) *heitgaasi suitsususus* on heitgaasi läbipaistvuse erinevus puhta õhu läbipaistvusest. Suitsusust hinnatakse kiirguse neeldumisteguriga „K”, mille ühik on [m⁻¹];
- 40) *kahekorruseline buss* on buss, kus vähemalt ühes kereosas on sõitjakohad kahel korrusel;
- 41) *kaksikautorong* on autorong, mis on koostatud poolhaagisautorongist ja täis- või keskelghaagisest (*Double road train*);
- 42) *kassettkere* on kallurveduk veokasti tõmmatav kallurhaagise kere/veokast, mis kinnitatakse mootorsõiduki veokasti külge ja tühjendatakse seejärel mootorsõiduki veokasti/kere kallutamiseks;
- 43) *kasutuselt kõrvaldatud sõiduk* on sõiduk, mida loetakse „Jäätmeseaduse” mõistes jäätmeteks muutunud mootorsõiduk (romusõidukid);
- 44) *kasutustõkis* on seade, mis blokeerib vähemalt ühe sõiduki põhiagregaadi, vältimaks sõiduki kasutamist kõrvalise isiku poolt (*Protective device*);
- 45) *katalüüsijärelepõleti* on seade, mis vähendab sisepõlemismootori heitgaasis sisalduvaid kahjulikke saasteaineid neid täiendavalt põletades;
- 46) *katsekoda* on teiste riikide pädevate asutuste või Transpordiameti poolt tunnustatud ja volitatud asutus tüübikinnituseks vajalike tüübikatsetuste ja kontrollimiste teostamiseks;
- [RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]
- 47) *kaugtulelatern* on latern, mille tuli valgustab teed kaugele mootorsõiduki ees (*Driving beam headlamp* või *Main-beam headlamp*);
- 48) *kere või raami number* on tähtedest ja/või numbritest koosnev tähistus, mille valmistaja või Transpordiamet on määranud konkreetse sõiduki tähistamiseks;
- [RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]
- 49) *kerega L kategooria sõiduk* on sõiduk, mille sõitjateruum on kinnine (piiratud) või piiratud vähemalt tuuleklaasi, põranda, katuse ning külge- ja tagaseinte või ustega;
- 50) *kerge neliratas* on neljarattaline mootorsõiduk, mis kuulub L6e kategooriasse;
- 51) *kerghaagis* on haagis, mille täismass ei ületa 750 kg ning mis kuulub O₁ kategooriasse;
- 52) *keskelghaagis* on haagis, mille tiisel on jäigalt kinnitatud haagise, mille telg paikneb (teljed paiknevad) ühtlaselt koormatud haagise raskuskeskme lähedal nii, et vedukile kantakse üle ainult väike staatiline vertikaalkoormus, mis ei ületa 10% haagise täismassist või 1000 kg (arvestada väiksema väärtusega), külge;
- 53) *kiiruskategooria* on sümbol, mis sõiduauto, kolm- ja neliratta, mootorratta, mopeedi ja nende haagise rehvi puhul väljendab suurimat kiirust, millele rehvi suudab vastu pidada. Veoauto, bussi ja nende haagise rehvi puhul väljendab kiirust, millel rehvi on võimeline kandma koormusindeksile vastavat massi (*Speed category*);
- 54) *kohanduvate esitulede süsteem (AFS)* on valgustusseade, mis kindlustab lähitule erinevate omadustega valgusvihkude automaatse kohandumise sõltuvalt erinevatest mootorsõiduki kasutustingimustest ja kui on seadistatud, siis ka kaugtule valgusvihkude automaatse kohandumise (*Adaptive front lighting system*);
- 55) *kolmratas* on sümmeetrilise rataste asetusega kolmerattaline mootorsõiduk, mis kuulub L5e kategooriasse;
- 56) *koormusindeks* on üks või kaks arvu, mis väljendavad suurimat massi, mida rehvi on võimeline kandma üksikasetuses või üksik- ja topeltasetuses kiirusel, mis on võrdne rehvi kiiruskategooriale eeldusel, et rehvi kasutatakse tootja poolt ettenähtud kasutustingimustel (*Load-capacity index*);
- 57) *kurvivalgustus* on kaugtule või lähitule funktsioon tee parendatud valgustamiseks kurvides (*bend lighting*);
- 58) *käsi pidur* on mootorratta esiratta pidur;
- 59) *küljeääretule latern* on latern, mille tuli märgistab sõiduki asukohta küljelt (*Side-marker lamp*);
- 60) *L kategooria sõiduki haakes olev haagis* on mopeedi, mootorratta ning kolm- või neliratta haakes liikumiseks valmistatud haagis, mis vastab kerghaagise tehnilistele nõuetele, välja arvatud haakeseadmed ning mõõtmed ja massid;
- 60¹) *laterna mulaaž* on laterna jäljend ehk imitatsioon, millel puudub laterna funktsioon;
- [RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]
- 61) *liigõhutegur lambda (λ)* on kütuse põletamiseks tegelikult kulutatava ja teoreetiliselt vajaliku õhukoguse suhe;
- 61¹) *läbisõidumõõdik (hodomeeter)* on seade, mis mõõdab sõiduki läbitud teekonna pikkust alates sõiduki esmasest kasutuselevõtust;
- [RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]

- 62) lähitulelatern on latern, mille tuli valgustab teed mootorsõiduki ees nii, et väldib vastusõitva sõiduki juhi ja teiste liiklejate pimestamist ja muid sellega seotud ebamugavusi (*Passing beam headlamp* või *Dipped-beam headlamp*);
- 63) mehhaniseeritud teenindusuks on uks, mis avaneb ja sulgub energiaallika arvel, kuid juht või sõitjad võivad juhtida ukse avanemist või sulgumist nii seest kui ka bussi seismise ajal väljast (*Power-operated service door*);
- 64) mopeed on kahe- või kolmerattaline mootorsõiduk, mis kuulub L1e või L2e kategooriasse;
- 65) mootorratas on külghaagisega või külghaagiseta kahe- või kolmerattaline mootorsõiduk, mis kuulub L3e või L4e kategooriasse;
- 66) neliratas on neljarattaline mootorsõiduk, mis kuulub L7e kategooriasse;
- 67) ohtlike veoste veo sõiduk on mootorsõiduk ja selle haagis, mis on ette nähtud ADR kokkuleppes nimetatud veoste veoks (*Vehicle used for the carriage of dangerous goods*);
- 68) ohutuled on üheaegselt vilkuval režiimil töötavad kõik sõiduki suunatud, mis tähendab, et sõiduk on ajutiselt ohtlik teistele liiklejatele (*Hazard warning signal*);
- 69) „Ohutu veoauto või EÜRO III-auto või EÜRO IV-auto või EÜRO V-auto haagis” on haagis, mis vastab ohutuselt CEMT poolt kehtestatud nõuetele ja omab vastavaid tunnistusi;
- 70) parda diagnostikaseade (OBD) on seade, mis registreerib mootoris põlemisprotsessi tööparameetreid, salvestab need ja kõrvalekaldumiste korral võtab vastu otsuseid, korrigeerides võimaluse korral mootori tööd vajalikus suunas. Hoolduse või remondi ajal on eespool märgitud parameetreid võimalik seadme mälust skanneri abil kopeerida ja vajadusel välja trükkida, et nende abil hinnata mootori tehnoseisundit ja vajadusel välja selgitada rike;
- 71) piduriseade on sõiduki osade kogum, mille abil juht aeglustab sõiduki liikumise kiirust kuni seismajäämiseni ja kindlustab sõiduki paigalpüsimise (*Braking device*);
- 72) piduri juhtimiseseade on seade, mille abil juht muudab pidurdusjõudu või peatab sõiduki (*Braking control*);
- 73) piduritulelatern on latern, mille tuli hoiatab teisi liiklejaid, et eessõitva sõiduki juht on rakendanud sõidupidurit (*Stop Lamp*);
- 74) poolhaagis on haagis, mis on ette nähtud haakimiseks sadulvedukiga või eelikuga ja mis kannab sadulvedukile või eelikule üle olulist vertikaalkoormust;
- 75) poolhaagisautorong on sadulhaakeseadme abil sadulvedukist ja poolhaagisest koostatud autorong (*Articulated vehicle*);
- 76) päevatulelatern on latern, mille tuli märgistab päeval liikuvat mootorsõidukit eest (*Daytime running lamp*);
- 77) pukseeritav seade on mootorsõiduki haakes järelveetav või ees tõugatav mehhanism, konstruktsioon, ehitus või muu seade, millel on vähemalt üks ratas, mis püsivalt maapinnale toetub;
- 78) pöördelatern on latern, mille tuld kasutatakse selle teeosa täiendavaks valgustamiseks, mis asub mootorsõiduki selle esinurga lähedal, kuhupoole sõiduk pöörab (*Cornering lamp*);
- 79) registrimass on juhi, sõitjate ja veosega täisvarustuses sõidukile registreerimisel määratud suurim mass, mis ei tohi ületada täismassi;
- 80) registriteljekoormus on registreerimisel määratud suurim teljekoormus, mis ei tohi ületada valmistaja poolt lubatud suurimat teljekoormust (*Authorized axle weight*);
- 81) reguleeritav pidurdamine on piisava täpsusega pidurdusjõu muutmine, kusjuures pidurdusjõu muutus on juhtimiseseadme liikumisega samasuunaline (*Graduated braking*);
- 82) rikkepidur on pidur, mis tagab sõidupiduri rikke korral sõiduki peatamise, kusjuures juht peab olema võimeline sõidukit peatama, kasutades selleks ainult üht kätt. Rikkepiduriga pidurdamine peab olema reguleeritav (*Secondary braking*);
- 83) roolimehhanism on seadmed ja osad, millelega juht muudab sõiduki juhtrataste suunda: rooliratas, -võll, -reduktor, löögienegiat kokkupõrkel vähendavad vahendid, rooliamortisaator, -võimendi, -võimendi energiaallikas jms (*Steering mechanism*);
- 84) SAE on tähis, mis tähistab Ameerika Ühendriikide Autoinseneride Ühingu standardi nõuete täitmist;
- 85) seerialõpu sõiduk on sõiduk, mis on esmarestreeritud liiklusseaduse § 78 lõike 5 alusel kehtestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määruuses seerialõpu sõidukitele kehtestatud nõuete alusel;
- 86) seisupidur on pidur, mis kindlustab sõiduki püsimise paigal ka teekaldel, kusjuures juhi kohalolek ei ole vajalik. Seisupidur peab toimima ratastele otseselt, mehhaaniliselt (*Parking braking*);
- 87) seisutulelatern on latern, mille tuli märgistab seisvat mootorsõidukit. Seisutulelaterna mõiste hõlmab ka ääretulelaternaid, kui need asendavad seisutulelaternaid (*Parking lamp*);
- 88) suunatulelatern on latern, mille tule süttimine informeerib teisi liiklejaid sõidukijuhi kavatsusest sooritada manöövrit (*Direction-indicator lamp*);
- 89) sõiduauto on sõitjate vedamiseks ettenähtud auto, milles on lisaks juhikohale kuni kaheksa istekohta ning mis kuulub M₁ kategooriasse;
- 90) sõidupidur on pidur, mis peab võimaldama juhil kontrollida sõiduki liikumist ja seda kindlalt ning kiiresti peatada iga kiiruse, koormuse, teekalde puhul nii, et juht ei pea vabastama oma käsi rooliratta küljest, välja arvatud käsijuhtimisega invasõidukid (*Service braking*);
- 91) taastatud rehvi on rehvi, mille taastamiseks on vahetatud selle protektor (turvis) või protektor koos külgakattega (*Retreated Pneumatic Tyres*);
- 92) tagumine ääretulelatern on latern, mille tuli märgistab sõiduki asukohta ja laiust tagant (*Rear position lamp*);
- 93) tagumine udutulelatern on latern, mille abil parandatakse sõiduki märgatavust tiheda udu, lume- või vihmajärgi korral tagantpoolt;

- 94) *tagumise registreerimismärgitule latern* on latern, mille tuli valgustab sõiduki tagumist registreerimismärki. Tagumise registreerimistule latern võib koosneda mitmest valgusallikast (*Rear registration plate illuminating device*);
- 95) *tagurdustulelatern* on latern, mille tuli valgustab teed sõiduki taga ja hoiatab teisi liiklejaid, et sõiduk alustab või on alustanud tagurdamist;
- 96) *TCS* on veojõu reguleerimissüsteem, mis valib parima võimaliku ratta ja teekatte vahelise haardumise ning tagab sellega sõiduki parema juhitavuse ja kiirenduse (*Traction Control System*);
- 97) *teenindusuks* on uks sõitjate busi sisenemiseks ja sealt väljumiseks (*Service door*);
- 98) *tegelik mass* on sõiduki mass konkreetsetel ajahetkel koos juhi, sõitjate ja veosega;
- 99) *teljekoormus* on osa sõiduki massist, mis telje kaudu koormab teed (*Axle weight*);
- 100) *topeltrattad* on mopeedi, mootorratta ning kolm- või neliratta ühele ja samale teljele monteeritud kaks ratast, mille maaga kokkupuutuvate pindade keskmete vaheline kaugus on väiksem kui 460 mm. Topeltrattad loetakse üheks rattaks;
- 101) *troll* on sõitjate vedamiseks ettenähtud elektrikontaktliiniga ühendatud buss (*Trolleybus*);
- 102) *tuletatud mass* on tühimass, millest on lahutatud juhi mass 75 kg ja millele on liidetud muutumatu mass 100 kg (*Reference mass*);
- 103) *täishaagis* on haagis, millel on vähemalt kaks telge, millest vähemalt üks telg on juhitav ning mille haakeseadet saab haagise suhtes vertikaalsuunas liikuda ja mis vedukile kannab üle mitteolulist staatilist vertikaalkoormust (alla 100 kg). Poolhaagist haagituna eelkuga käsitletakse täishaagisena;
- 104) *täis- või kesktelghaagisautorong* on autost ja ühest või enamast täis või kesktelghaagisest koostatud sõidukite kombinatsioon (*Road train*);
- 105) *täismass* on valmistaja määratud juhi, sõitjate ja veosega täisvarustuses sõiduki suurim mass (*Technical maximum mass*);
- 106) *töökorras sõiduki mass* (edaspidi *tühimass*) vastavalt direktiivis 92/21/EMÜ, 93/93/EMÜ 97/27/EÜ, määruses 1230/2012 või 168/2013 kirjeldatule; [RT I, 23.08.2019, 3- jõust. 26.08.2019]
- 107) [kehtetu -RT I, 23.08.2019, 3- jõust. 26.08.2019]
- 108) *UTQG* on USA rehvide kvaliteedi osakonna tähis (*Uniform Tyre Quality Grading*);
- 109) *vahetuskered* on konteiner või kere veose vedamiseks, mida on võimalik mootorsõidukil vahetada selleks valmistatud seadme abil;
- 110) *valgusallika moodul* on konkreetse seadme jaoks ettenähtud optiline osa, mis sisaldab ühte või enam asendamatut valgusallikat ja mida saab seadme küljest eemaldada vaid tööriista abiga. Valgusallika moodul on projekteeritud nii, et ka tööriistu kasutades ei ole moodulit võimalik asendada ühegi tüübikinnituse saanud valgusallikaga (hõõg- või gaaslahenduslambiga);
- 111) *valgusdiiod* (edaspidi *LED*) on valgusallikas, kus nähtava kiirguse elemendiks on üks või enam injektsoon-luminesentsi/fluorestsentsi tekitavat tahket ainet;
- 112) *valgusreklaamseade* on sõiduki kerele kohtkindlalt paigaldatud, seestpoolt valgustatav seade, mida kasutatakse kaubandusliku või muu informatsiooni edastamiseks;
- 113) *vanasõiduk* on teaduse või tehnika arengut kajastav, ajaloolis-kultuurilise väärtusega, kollektsionääridele või muuseumidele huvi pakkuv sõiduk, mille valmistamisest on möödunud vähemalt 35 aastat ja mis on vanasõidukiks tunnustatud;
- 114) *varuaken* on väljapääs, mis võimaldab sõitjatel ohu korral lahkuda bussist (*Emergency window*);
- 115) *varutrepp* on ülemiselt korruselt algav trepp, mis viib alumise korruse varuukse juurde (*half-staircase*);
- 116) *varuüks* on uks, mis peab vastama teenindusuksele esitatavaid nõudeid, kuid on mõeldud kasutamiseks erandolukordades (*Emergency door*);
- 117) *VDS* on sõidukikood, mis on määratud VIN-koodi 4. kuni 9. (kaasa arvatud) kohaga. See sisaldab sõidukit kirjeldavaid andmeid, mille määrab valmistaja (*Vehicle descriptor section*);
- 118) *veduk* on mootorsõiduk haagiste veoks (*Towing vehicle*);
- 119) *veoakud* on elektrisõiduki veomootorit/mootoreid toitvad ja selleks vajaliku energiat salvestavate akude kogum (patarei) (*Traction battery*);
- 120) *veoauto* on veose veoks ettenähtud auto, mis kuulub N kategooriasse;
- 121) *veosilla* (*veosildade*) õhkvedrustus on vedrustussüsteem, mille puhul vähemalt 75% vedruuefektist tekitatakse õhkvedrustusega (*Air suspension*);
- 122) *VIN-kood* (*vehicle identification number*) ehk valmistajatehase tähis, on ainulaadne tähtnumbriline kood, mille annab igale sõidukile valmistaja ning üksikkorras valmistatud sõidukile Transpordiamet eesmärgiga tagada iga sõiduki nõuetekohane identifitseerimine; [RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]
- 123) *VIS* on sõiduki valmimisnumber. VIN-koodi konkreetse sõiduki valmistamise järjenumbrit tähistav osa on kaheksa viimast kohta (*Vehicle indicator section*);
- 124) *väikesaare sõiduk* on sõiduk, mis esitatakse püasustusega väikesaarel, Aegnal ja Naissaarel liiklusseaduse § 73 lõike 12 alusel kehtestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määruses kehtestatud nõuete kohasele väikesaarte tehnonõuetele vastavuse kontrolli;
- 125) *üksiksõiduki kinnitusega sõiduk* on sõiduk, mis on registreeritud liiklusseaduse § 78 lõike 5 alusel kehtestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määruses kehtestatud nõuete alusel;
- 126) *ümberasuja* on füüsiline isik, kes asub Eestisse elama väljastpoolt Euroopa Liidu liikmesriike ja kellele on antud tollisoodustust või kes asub Eestisse elama Euroopa Liidu liikmesriigist ja kes on vahetult enne ümberasumist elanud selles liikmesriigis vähemalt 12 kuud ning omanud kaasatoodud sõidukit vähemalt 6 kuud. Elamist selles liikmesriigis peab tõendama elamisloaga või muu elamist tõendava dokumendiga ja sõiduki omanist sõiduki registreerimistunnistusega;
- 127) *WMI* on VIN-koodi kolme esimese kohaga määratud valmistaja rahvusvahelise valmistajate nimistu järgi. Tähistus määratakse ISO 3780-ga kehtestatud korras ja registreeritakse Ameerika Autoinseneride Ühingu *SAE*;

128) *jagamatu veoson* veos, mida ei saa jagada kaheks või enamaks osaks, ilma et sellega kaasneks tarbetu kulu või veose kahjustamise oht.
[RT I, 24.07.2012, 1- jõust. 27.07.2012]

§ 3¹. Alternatiivkütus ja alternatiivkütusega töötav mootorsõiduk [RT I, 27.04.2018, 1- jõust. 30.04.2018]

(1) Alternatiivkütus on kütus või energiaallikas, mida kasutatakse vähemalt osaliselt transpordi energiavarustuses fossiilse naftaallika asemel ja mis aitab kaasa transpordisektori süsinikdioksiidi heite vähendamisele ja keskkonnatoime parandamisele.

(2) Alternatiivkütus on:

- 1) elektrisõiduki tarbitav elektrienergia;
- 2) vesinik;
- 3) maagaas;
- 4) biometaan;
- 5) veeldatud naftagaas;
- 6) mehaaniline energia sõiduki pardal asuvast kütusemahutist või sisseehitatud jõuallikast;
- 7) heitsoojus.

(3) Alternatiivkütusega töötav mootorsõiduk töötab vähemalt osaliselt alternatiivkütusega ning on saanud direktiivi 2007/46/EÜ raamistiku kohase tüübikinnituse.
[RT I, 27.04.2018, 1- jõust. 30.04.2018]

§ 3². Ühendvedu [RT I, 27.04.2018, 1- jõust. 30.04.2018]

(1) Ühendvedu koosneb:

- 1) autoveoseaduse kohasest kombineeritud veost, mille käigus veetakse ühte või mitut konteinerit või vahetatavat veosruumiga veoauto pealisehitust (edaspidi *vahetusveovahend*) maksimaalpikkusega 45 jalga või
- 2) vedudest, mille käigus veetakse ühte või mitut konteinerit või vahetusveovahendit maksimaalpikkusega 45 jalga ja mille puhul kasutatakse veetransporti, tingimusel et maanteeveo alg- või lõppetapi pikkus Euroopa Liidu territooriumil ei ületa 150 kilomeetrit.

(2) Lõike 1 punktis 2 nimetatud vahemaad võib ületada, et jõuda ettenähtud teenuse seisukohast lähima sobiva transporditerminalini:

- 1) autorongiga, mille vedukil on 2 telge ja poolhaagisel 3 telge, või
- 2) autorongiga, mille vedukil on 3 telge ja poolhaagisel 2 või 3 telge.

(3) Ühendveo korral võib lähim teenust osutav sobiv transporditerminal asuda muus Euroopa Liidu liikmesriigis kui see, kus veos peale või maha laaditi.
[RT I, 27.04.2018, 1- jõust. 30.04.2018]

§ 4. Rakendussätted

(1) Käesoleva määruse § 2 lõike 1 punktis 3 ning lisa 2 kehtestatud nõudeid enne 1. jaanuarit 1984. a valmistatud või esmarestreeritud sõidukile rakendatakse kuni 31. detsembrini 2013. a ning § 2 lõike 1 punktis 3 ning lisa 2 kehtestatud nõudeid 30-aastasele ja vanematele sõidukile rakendatakse alates 1. jaanuarist 2014. a.

(2) Käesoleva määruse § 2¹nõuet rakendatakse 30. septembrist 2019, mil esitatakse aruanne eelneva kahe aasta kohta.
[RT I, 09.06.2017, 1- jõust. 12.06.2017]

§ 5. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2011. aasta 1. juulil.

Lisa 1 Nõuded alates 1. jaanuarist 1997. a liiklusregistrisse kantud või kantavale sõidukile, välja arvatud 30-aastased ja vanemad sõidukid
[RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]

Lisa 2 Nõuded enne 1. jaanuari 1997. a liiklusregistrisse kantud ning 30-aastasele ja vanemale sõidukile

[RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]

Lisa 3 Nõuded alates 1. juulist 2011. a kuni 1. juulini 2012. a liiklusregistrisse kantud mopeedidele
[RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]

Lisa 4 Nõuded vanasõidukile
[RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]

Lisa 5 Sõidukite jaotus kategooriatesse ja klassidesse, sõidukite jaotus tüübiks, variandiks ja versiooniks ning sõiduki keretüübi tähistus
[RT I, 23.08.2019, 3- jõust. 26.08.2019]

Lisa 6 E-reeglite nimekiri
[RT I, 23.08.2019, 3- jõust. 26.08.2019]

Lisa 7 Direktiivide ja määruste nimekiri
[RT I, 02.07.2021, 9- jõust. 05.07.2021]